

Olsztyn, 23 listopada 2023 r.

WOPN.611.44.2023.KP

**Szanowny Pan
Adam Rocznik
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Olsztynie**

Działając na podstawie art. 53, w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) – dalej ustawa ooś, po rozpatrzeniu wniosku Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie znak: ZS.6004.12.2023 z 7 listopada 2023 r.

uzgadniam

zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu:

Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Stare Jabłonki, zgodny z wymaganiami art. 51 ust. 2 ww. ustawy ooś.

Zgodnie z art. 51 ustawy ooś jednym z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko, której celem jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań, będących wynikiem realizacji dokumentu oraz ocena ich natężenia, a także określenie, czy w należyty sposób został uwzględniony interes środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Prognoza do projektu planu powinna zawierać obligatoryjnie pełny zakres wymagań, o których mówi wskazany na wstępie niniejszego pisma artykuł. Jeżeli którykolwiek z wymaganych punktów nie dotyczy opracowywanego dokumentu, w prognozie należy dokonać tzw. wypełnienia negatywnego, z podaniem uzasadnienia.

W opracowywanej prognozie należy uwzględnić i dokonać odniesienia do dokumentów opracowanych na potrzeby gmin, mających charakter dokumentów planistycznych i strategicznych, wszystkich dokumentów istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska, tj.: *Studium uwarunkowań (...)* oraz dotychczas obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także aktualnych *opracowań ekofizjograficznych*. Postanowienia dotyczące planu nie mogą naruszać ustaleń *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin*. Koncepcja projektu planu nie powinna stwarzać zagrożenia dla istniejącego stanu środowiska, dlatego też wszelkie prace gospodarcze powinny dokonywać się w zgodzie z tym środowiskiem, w sposób zrównoważony, z poszanowaniem przepisów ochrony środowiska.

W prognozie należy wykazać przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania *bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe,*

średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko:

1. zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2. określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3. przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym

wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

W związku z powyższym poniżej przedstawiam informacje do wykorzystania przy sporządzeniu prognozy oddziaływania na środowisko.

W prognozie należy zawrzeć, między innymi opis projektu planu, podając planowany zakres prac gospodarczych (użytki rębne i przedrębne), w tym rodzaj zastosowanych rębni w użytkowaniu rębnym oraz ich wpływ na stan środowiska w granicach obszaru planu oraz obszarów otaczających. W szczególności należy określić oddziaływanie zabiegów gospodarczych na:

- rezerwat przyrody Ostoja bobrów na rzece Pasłęce oraz drzewostany okalające;
- Obszary Chronionego Krajobrazu: Lasów Taborskich, Doliny Górnej Drwęcy oraz Doliny Pasłęki;
- Przedmioty ochrony obszarów Natura 2000: Dolina Pasłęki, Rzeka Pasłęki, Dolina Drwęcy;
- Pomniki przyrody (40 sztuk) oraz zabytki archeologiczne;
- Użytki ekologiczne: Jezioro Czarne, Jezioro Piecki, Jezioro Mielnik, Jezioro Bobrynek, Jezioro Gąsiory, Jezioro Stawik;
- Zbiorniki wodne znajdujące się w obszarze opracowania PUL. Zaznaczam, że w okresie ostatnich kilku lat na terenie województwa warmińsko-mazurskiego nasiliły się konflikty lokalnej społeczności zwłaszcza w przypadku cięć dokonywanych w sąsiedztwie rzek, jezior czy zastoisk wody. Rozwiązaniem tej sytuacji mogłoby być zachowanie tych ekosystemów wraz z nadwodnym zadrzewieniem.
- Stwierdzone na terenie Nadleśnictwa Stare Jabłonki chronione oraz rzadkie gatunki roślin, zwierząt i grzybów, w tym.: (dane ze strony Nadleśnictwa Stare Jabłonki)
 - Bezkręgowce - należą do nich gatunki z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, np. pachnica dębowa, zalotka większa, poczwarówka zwężona, poczwarówka jajowata, czy też chronione prawem polskim np. czerwończyk dukacik, czerwończyk żarek, czerwończyk uroczek, rusałka pokrzywnik, rusałka osetnik, modraszek ikar, liczni przedstawiciele rodzin czarnuchowatych, ścierkowatych, kusakowatych, obumierków, kuzkowatych i biegaczowatych, mięczaki tj.: poczwarówka bezzębna, poczwarówka rozdęta, poczwarówka prążkowana;
 - Płazy i gady, m.in. kumak nizinny, rzekotka drzewna, traszka grzebieniasta i zwyczajna, padalec zwyczajny, żmija zygzakowata, jaszczurka zwinka;
 - Ptaki - na terenie Nadleśnictwa Stare Jabłonki znajduje się jedenaście miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych tzw. ostoi. Strefy ochronne utworzono dla bielika (5), orlika krzykliwego (4), kani czarnej (1) oraz kani rudej i kani czarnej (1). Dodatkowo poza strefami ochronnymi w Nadleśnictwie wyznaczone zostały w wyniku inwentaryzacji Natura 2000 tzw. strefy funkcjonalne dla bielika, orlika krzykliwego, bociana czarnego i żurawi. Oprócz ptaków, których znane są dokładnie miejsca gniazdowania występują

przedstawiciele z rzędów: nurów, perkozów, pełnopłetwych, brodzących, blaszkodziobych, jastrzębiowych, sokołów, żurawionych, siewkowców, kuraków, gołębiowych, sów, dzięciołów, wróblowych;

- Ssaki - bóbra, gacka wielkouchego, mopka, nocka dużego, wiewiórki pospolitej, wydry i wilka;
 - Rośliny - brodawkę, chrobotki, mchy, tj. drabik drzewkowaty, płonniki, merzyki, oraz rośliny naczyniowe, np.: bagno zwyczajne, rosiczka okrągłolistna, widłak goździsty, kruszczyka, widłaka jałowcowatego, przylaszczki pospolitej, mchów, tj.: krótkoszek aksamitny, szydłosz włosowy, krótkosz rowowy, mokradłosz sercowaty. Stwierdzono ponadto obecność bagnicy torfowej, storczyków: storczyk krwisty i szerokolistny.
 - Grzyby: soplówki jeżowatej i podgrzybka tęgoskórowego;
- walory przyrodnicze, krajobrazowe, historyczne oraz społeczne.

1. Prognoza powinna wskazywać w jaki sposób należy postępować z zaplanowanymi pracami w sytuacji gdy gatunki wymagające ustalenia stref ochrony na podstawie § 1 pkt 1 lit. d, § 5 i § 10 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380 z późn. zm.) zmienią miejsca rozrodu lub zasiedlą nowe miejsca. Założenie gniazda w nowym miejscu powoduje, że może ono znajdować się blisko granicy stref ochrony całorocznej lub w miejscu, gdzie nie wyznaczono stref ochrony.
 2. Zdaniem tut. organu w przypadku *stanowisk gatunków ptaków, dla których nie ustanowiono stref ochronnych* nie należy wykonywać cięć rębnych oraz trzebieży późnych w odległości:
 - 1) 200 m od miejsc rozrodu bielika, rybołowa, bociana czarnego i puchacza;
 - 2) 100 m od miejsc rozrodu orlika krzykliwego, kani czarnej i kani rudej;
 - 3) 50 m od miejsc rozrodu włośчатки i sóweczki.
 3. Jednocześnie dla stanowisk wskazanych w pkt 1 i 2 nie należy wykonywać prac związanych z wycinką drzew w odległości 500 m od miejsc rozrodu gatunków wymagających ustalenia stref ochrony w okresie ochronnym właściwym dla danego gatunku wskazanym w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt – do czasu wyznaczenia tych stref.
 4. W związku z powyższym, tutejszy organ wnosi o wprowadzenie do programu ochrony przyrody i prognozy zapisów zapobiegających naruszeniu zakazów, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 1–3, 7, 8, 12 i 13 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.) w brzmieniu:
 - W przypadku stwierdzenia gniazdowania gatunków wymagających ustalenia stref ochrony, natychmiast zaprzestać prac gospodarczych i podjąć odpowiednią procedurę zgłoszenia stanowiska do RDOŚ.
- Powyższe zapisy są już wprowadzane do PUL tworzonych w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku, np. na str. 178 prognozy oddziaływania na środowisko do PUL Nadleśnictwa Elbląg na lata 2017-2026.
5. *Ewentualne prace związane z wycinką drzew w strefach ochrony okresowej (po terminie ochrony okresowej)* powinny być opiniowane przez tutejszy organ zgodnie z pismem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska znak: GDOŚ/DOPozgiz-4200/III-546/4301/10/as z 8 grudnia 2010 r.
 6. *Proponuje się rozkładanie w czasie wykonania rębni w strefach ochrony okresowej*

gatunków chronionych tak, by w danym okresie poza lęgowym była prowadzona rębna w jednym, ewentualnie w dwóch mniejszych powierzchniowo pododdziałach leśnych. Pozwoli to na stopniowe wprowadzanie zmian w siedlisku danego gatunku. Nie należy prowadzić prac rębnych z różnych kierunków wokół gniazda.

7. Zaleca się dokonanie analizy wpływu planowanych zadań gospodarczych (rębni, i zabiegów pielęgnacyjnych) na siedliska, miejsca gniazdowania i występowanie gatunków wymagających wyznaczenia stref ochrony oraz gatunków budujących duże i łatwe do zlokalizowania gniazda.
8. Dane wrażliwe, w szczególności takie jak lokalizacja znanych gniazd dużych ptaków drapieżnych, nie powinny być upubliczniane w prognozie, która będzie przedkładana w trakcie prowadzonych konsultacji, zapewniających udział społeczeństwa w postępowaniu.
9. W wydzieleniach, w których stwierdzono występowanie rzadkich i zagrożonych w skali regionu roślin i grzybów chronionych zaleca się pozyskiwanie użytków przedrębnych i rębnych w okresie zimowym, a najlepiej podczas występowania pokrywy śniegowej. W wydzieleniach, w których stwierdzono obecność dużych i łatwych do zlokalizowania zasiedlonych gniazd gatunków ptaków, które nie wymagają utworzenia strefy ochronnej: myszołowa *Buteo buteo*, jastrzębia *Accipiter gentilis*, krogulca *Accipiter nisus*, trzmielojada *Pernis apivorus*, cięcia powinny wykonywać się w okresie pozalęgowym od 1 września do 28 lutego.
10. Do Prognozy należy również załączyć warstwy wektorowe (w formie shape, w układzie współrzędnych PL-1992) obrazujące mapę cięć w zestawieniu ze stwierdzonymi gatunkami chronionymi i ich siedliskami, z uwzględnieniem przedmiotów ochrony Obszarów Natura 2000.

Planowane działania muszą być zgodne z planem PZO dla obszarów Natura 2000: Dolina Pasłęki, Rzeka Pasłęka oraz Dolina Drwęcy. W związku z powyższym należy przeanalizować wszystkie działania ochronne ujęte w PZO w odniesieniu do konkretnych przedmiotów ochronny.

Należy również, zauważyć, że zgodnie z brzmieniem art. 52 ust. 1 ww. ustawy informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 51 ust. 2, powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

W prognozie należy zawrzeć między innymi opis projektu planu wraz z uzasadnieniem proponowanego zapisu oraz oceną wpływu na środowisko, przedstawić aktualny stan środowiska, wpływ projektu planu na wszystkie jego elementy, przedstawić najważniejsze ustalenia i wnioski z prognozy oraz rekomendacje, jakie powinny zostać zawarte w ostatecznej wersji planu.

Uzgodnienie projektu planu będzie możliwe, jeżeli ustalenia w nim przedstawione będą zgodne z ww. przepisami prawa. Z tego też powodu dokumentacja planistyczna, a w szczególności elementy ją stanowiące (opracowanie ekofizjograficzne i prognoza oddziaływania na środowisko) powinna stanowić rzetelne źródło informacji o terenie objętym pul, uwzględniające ocenę uwarunkowań przyrodniczych, krajobrazowych, historycznych i społecznych. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 7-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody, między innymi krajobrazu, zieleni

w miastach i wsiach oraz zadrzewień. W myśl art. 2 ust. 2 przywołanej ustawy celem ochrony przyrody jest:

1. utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;
2. zachowanie różnorodności biologicznej;
3. zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego;
4. zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony;
5. ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień;
6. utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody;
7. kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Cele ochrony przyrody są realizowane m.in. przez uwzględnianie wymagań ochrony przyrody w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin (art. 3 ustawy o ochronie przyrody).

Ponadto, z prognozy jednoznacznie powinno wynikać, czy realizacja postanowień planu wpłynie znacząco negatywnie na środowisko. Prognoza powinna wykazać, że projekt dokumentu uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju, warunki równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska. W planie oraz w prognozie powinno się także uwzględnić ustalenia zawarte w uchwałach rady miejskiej oraz uchwałach sejmiku województwa, dotyczących obszaru chronionego krajobrazu.

W prognozie należy również dokonać analizy tych elementów przyrodniczych, które podlegają ochronie gatunkowej (mającej na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu okazów gatunków oraz siedlisk i ostoi), na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz:

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380, z późn. zm.),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

W tym celu należy przede wszystkim: zidentyfikować i zaktualizować gatunki roślin i zwierząt oraz siedliska jakie na danym terenie występują oraz dokonać oceny wpływu planowanego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu na stwierdzone rośliny i zwierzęta z uwzględnieniem zagrożeń dla poszczególnych gatunków. Oceniając skutki realizacji ustaleń projektu planu w kontekście flory i fauny obszaru objętego oddziaływaniem, należy uwzględnić zachodzące zmiany w zakresie bioróżnorodności (zmiany gatunkowe będące następstwem przekształcenia siedlisk - wykazanie gatunków roślin i zwierząt, które zanikną oraz tych, które pojawią się w następstwie zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym). W przypadku stwierdzenia obecności gatunków dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów podlegających ochronie gatunkowej, wymagane jest przestrzeganie zapisów powyższej ustawy, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów, w odniesieniu do ww. gatunków. Należy również wykazać ww. siedliska i gatunki na załączniku graficznym do prognozy oddziaływania na środowisko.

Planowany w ramach pul zakres prac powinien również uwzględniać zapisy zawarte w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. z 2023 r., poz. 672) oraz art.

52 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.).

Ponadto, zgodnie z ustawą o obowiązuje wymagania, zawarte w artykule 51 ust. 2 pkt 1 lit. f, zgodnie z którym, do obowiązującej zawartości prognozy, dodano: **oświadczenie autora**, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy. Oświadczenia, o których mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f oraz art. 66 ust. 1 pkt 19a, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Aleksandra Krzysztoń - Rzodkiewicz
p.o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska -
Regionalnego Konserwatora Przyrody w Olsztynie
/podpis elektroniczny/

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a